

Dozvoljeno je korišćenje samo pribora za pisanje i nepromogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Nije dozvoljeno iznošenje zadatka do kraja ispita. Svaki zadatak početi na novoj strani. Napraviti razmak između tačaka i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke upisati odsek i šta student polaže. Za zadatak koji nije rađen u odgovarajući kvadratič na naslovnoj strani upisati X. Integralni ispit: zadaci 1-8, 180 minuta. Samo popravni kolokvijum ili samo završni ispit: 120 minuta. Popravni kolokvijum i završni ispit: prvi 120 minuta kolokvijum, drugih 60 minuta završni ispit (završni ispit raditi u posebnoj vežbanci). Za prolaz na integralnom ispit u potreban 51 poen uz uslov da se na zadacima označenim sa \* dobije više od 10 poena. Za prolaz na kolokviju potrebno je više od 20 poena uz uslov da se na zadacima označenim sa \* dobije više od 4 poena. Završni ispit se smatra položenim ako student ima ukupno sa položenim kolokvijumom 51 i više poena i ako na pitanjima na završnom ispitima ima više od 6 poena.

**1.\* (6 poena) a) (2p)** Nacrtati električnu šemu dvostranog usmeraća sa Grecovim spojem.

b) (2p) Ako je napon na ulazu usmeraća iz tačke (a)  $v_s(t) = V_s \sin(\omega t)$  nacrtati talasni oblik napona na izlazu usmeraća. Pretpostaviti da dioda ima napon provođenja  $V_D$ .

c) (2p) Ako je napon proboga diode  $BV_D$  odrediti maksimalnu dozvoljenu vrednost napona  $V_s$ .

**2.\* (6 poena) a) (3p)** Nacrtati ekvivalentno kolo NPN tranzistora kada radi u aktivnom režimu, i navesti uslove za njegov rad u aktivnom režimu.

b) (1p) Nacrtati ekvivalentno kolo bipolarnog tranzistora za male signale.

c) (2p) Izvesti izraze za parametre bipolarnog tranzistora koji se koriste u modelu za male signale.

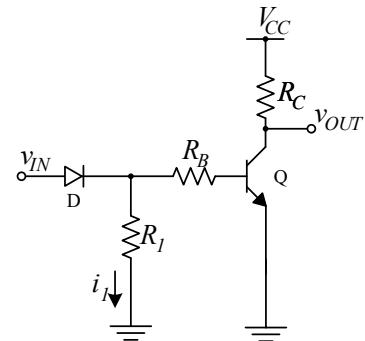
**3. (14 poena)** U kolu sa slike poznati su sledeći parametri:  $V_{CC} = 5V$ ,  $V_{BE} = V_{BES} = 0.7V$ ,  $\beta = 100$ ,  $R_I = R_B = 50k\Omega$ ,  $R_C = 1k\Omega$ ,  $V_{CES} = 0.2V$ ,  $V_D = 0.7V$ ,  $V_T = 25mV$ . Ako se ulazni napon menja u opsegu  $0V \leq v_{IN} \leq 5V$ , odrediti i grafički predstaviti zavisnosti  $v_{OUT} = f(v_{IN})$  i  $i_I = f(v_{IN})$ .

**4. (14 poena)** Na slici 4 prikazan je pojačavač sa MOSFET tranzistorom u konfiguraciji sa zajedničkim gejtom. Poznato je:  $V_{DD} = 10V$ ,  $R_{G1} = 18k\Omega$ ,  $R_D = 5k\Omega$ ,  $R_S = 5k\Omega$ ,  $k_n = 2mA/V^2$ ,  $V_p = 3V$ ,  $r_i \rightarrow \infty$ .

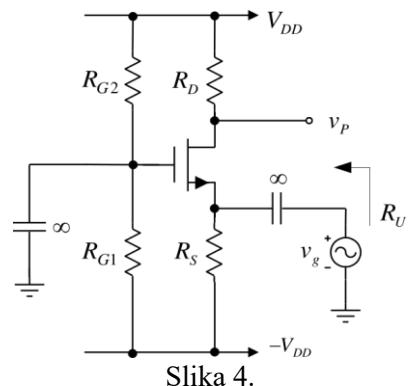
a) (4p) Izračunati vrednost otpornosti  $R_{G2}$  tako da struja drejna tranzistora u odsustvu promenljivog pobudnog signala  $v_g$  ima vrednost  $I_D = 1mA$ .

b) (8p) Nacrtati ekvivalentnu šemu pojačavača sa slike za male signale, izvesti izraze za naponsko pojačanje i ulaznu otpornost

c) (2p) Izračunati vrednosti naponskog pojačanja i ulazne otpornosti ovog pojačavača



Slika 3.



Slika 4.

**5.\* (10 poena) a) (5p)** Nacrtati električnu šemu diferencijalnog pojačavača sa dva NMOS tranzistora i nesimetričnim izlazom koji se napaja iz izvora napajanja oba polariteta  $\pm V_{DD}$ . Na šemi označiti ulazne i izlazne napone.

b) (5p) Koristeći oznaće za signale sa slike iz tačke (a) ovog zadatka napisati izraze za diferencijalno pojačanje, pojačanje signala srednje vrednosti i za faktor potiskivanja signala srednje vrednosti.

**6.\* (10 poena) a) (2 p)** Nacrtati šemu stabilizatora napona sa Zener diodom i otpornikom.

b) (4 p) Nacrtati šemu stabilizatora napona sa Zener diodom i rednim NPN tranzistorom.

c) (4 p) Izračunati maksimalnu izlaznu struju stabilizatora u funkciji ulaznog napona  $V_{IN}$ , strujnog pojačanja tranzistora  $\beta$ , napona Zener diode  $V_Z$  i otpornosti  $R_Z$  koja napaja Zener diodu i bazu bazu tranzistora.

**7. (20 poena)** U kolu komparatora sa slike 7 poznati su parametri  $V_{CC} = 12V$ ,  $R_I = R_2 = R_3 = R = 1k\Omega$ ,  $V_Z = 3.3V$ ,  $V_{DZ} = 0.7V$ . Operacioni pojačavač i dioda  $D_1$  su idealni. Potrebno je:

a) (15p) Odrediti vrednosti pragova diskriminacije i grafički predstaviti karakteristiku prenosa  $v_{OUT} = f(v_{IN})$  ako je poznato da je  $V_R = 2V$ .

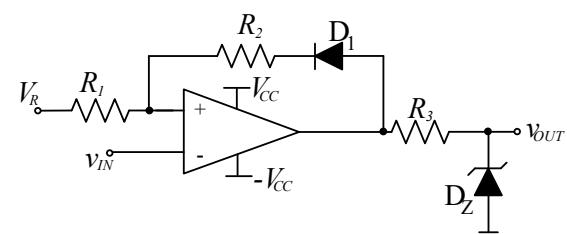
b) (5p) Odrediti vrednost napona  $V_R$  tako da centar histerezisa bude jednak 0V.

**8. (20 poena)** Na slici je prikazano kolo za podešavanje struje laserske diode (LD), koja se može smatrati idealnom diodom sa naponom provođenja  $V_D = 2,3V$ . Upotrebljeni operacioni pojačavač je idealan, a poznato je i  $R_S = 100\Omega$ . Struju LD treba podešavati u opsegu  $0 < i_{LD} < 10mA$ . Parametri tranzistora su  $V_{BE} = 0,6V$ ,  $\beta \rightarrow \infty$ ,  $V_{CES} = 0,2V$ ,  $V_A \rightarrow \infty$ . Operacioni pojačavač treba da radi u linearном režimu.

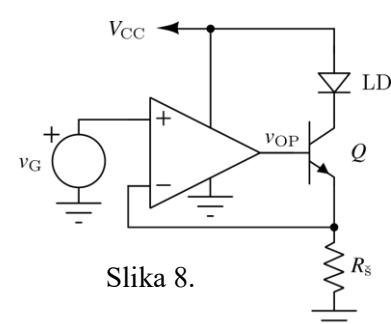
a) (6p) Odrediti minimalni napon napajanja  $V_{CC}$  tako da kolo radi ispravno, u zadatom opsegu struja LD. U tom slučaju odrediti režim rada tranzistora  $Q$  u zavisnosti od stuje  $i_{LD}$ .

b) (6p) Odrediti zavisnost struje  $i_{LD}$  i napon na izlazu operacionog pojačavača  $v_{OP}$  od napona  $v_G$ , i skicirati grafike tih zavisnosti; i

c) (8p) Skicirati zavisnost snage tranzistora  $Q$  od napona  $v_G$  u zatom opsegu struja LD, i izračunati njenu maksimalnu vrednost.



Slika 7.



Slika 8.